

از کم معرفتی مارسانه‌ای هاست که به بهانه خبر کسالت اسطوره‌هایی چون مرتضی سرهنگی به سراغ‌شان می‌رویم

پاسدار ادبیات ملی

فرهیختگان

شماره ۴۱۹۵
سه شنبه ۹ مرداد ۱۴۰۳
۱۶ صفحه ۲۴ محرم ۱۴۴۶
۱۰۰۰۰ تومان ۳۰ جولای ۲۰۲۴

FARHIKHTEGANONLINE
FARHIKHTEGANDAILY.COM

از «ف» تا «فرحزاد» فاوا در دولت چهاردهم! اینترنت؛ میدان انتخاب‌های سخت

عمادالدین پاینده - امیرمحمد واعظی پژوهشگر آزمایشگاه داده و حکمرانی

در سراسر جهان در حال توسعه، کشورها به دنبال تعیین نسبت خود با جنگ فناوری تمام عیار میان آمریکا و چین هستند. برای انجام این کار، فناوری اطلاعات و ارتباطات به طور عمومی و مسائل راهبردی این حوزه به طور خاص از قبیل زیرساخت اینترنت، تراشه‌ها، سکوها، خدماتی دیجیتال، حکمرانی داده و پردازنده‌های هوش مصنوعی و... در وعده‌های انتخاباتی و برنامه‌های کلان دولت‌ها جایگاه ممتازی پیدا کرده است. دولت سیزدهم مأموریت خود را در این زمینه با شعار «طعم شیرین فناوری» آغاز کرد و کلان پروژه «فیبر نوری» را با وعده پوشش ۲۰ میلیونی برای چشاندن این طعم به خانوار ایرانی در دستور کار قرار داد. سه ساله شدن غیرمنتظره این دولت در کنار عوامل برجسته‌ای همچون ناآرامی‌های ۱۴۰۱ و افزایش فیلترینگ رسانه‌های اجتماعی برطرفدار و چالش‌های پیش‌بینی نشده متعدد در رساندن «طعم» فیبر به منازل کاربران، مهم‌ترین کلان پروژه فاوای دولت سیزدهم در سطح پوشش ۸ از ۲۰ متوقف شده و در اختیار دولت بعدی قرار گرفته است. اما در شرایطی که دولت چهاردهم کمپین انتخاباتی و استارت کار خود را با وعده مکرر رفع فیلترینگ و توسعه اکوسیستم اقتصاد دیجیتال زده است، در این یادداشت نگاهی خواهیم داشت به مهم‌ترین مسائلی که وزیر ارتباطات آینده لاجرم با آنها دست به گریبان خواهد شد.

مادورو باز هم پیروز انتخابات ونزوئلا شد، راز شکست پیاپی غربگراها در ونزوئلا چیست

فاتحان

دریای کارائیب

فیبر؛ راهی که باید رفت!

اگرچه ابرچالش توسعه اینترنت ثابت با کیفیت در ایران موضوعی است که دست‌کم از زمان مسئولیت رضایتی پور در دولت دهم در برنامه کار وزارت ارتباطات مطرح بوده، اما در این سال‌ها مواجهه دولت‌های مختلف با این موضوع و موانع اساسی تحقق آن تابع منطق رویکرد یکسانی نبوده است. به‌طور خلاصه، در دولت‌های یازدهم و دوازدهم عمده تمرکز وزارت ارتباطات برای باز کردن قفل توسعه فیبر را می‌توان در استراتژی فشار حداکثری بر شرکت مخابرات، طرح دعای حقوقی، رسانه‌ای کردن چالش‌های موجود با مخابرات و نهایتاً توسعه ملموس قابل توجه اینترنت نسل چهارم و مشتقات خانگی آن از جمله TD-LTE ملاحظه کرد. ناکامی این رویکرد در حدی بود که وزیر ارتباطات دولت دوازدهم اخیراً و به‌طور علنی اعتراف کرد در دوران وزارتش به توسعه فیبر نوری در کشور اعتقاد نداشته و از این نظر کارنامه خود را ضعیف ارزیابی می‌کند. در دولت سیزدهم، احتمالاً با درس گرفتن از میراث تلاش‌های کم‌اثر پیشین، مسیر کاملاً متفاوتی برای توسعه فیبر طی شد که البته فشار روزافزون ناشی از اشباع (congestion) شبکه همراه نیز در این مسیر یابی مجدد بی‌تاثیر نبود. ابرپروژه‌ای که در زمان عیسی زارع‌پور با هدف گذاری پوشش ۲۰ میلیونی خانوار به جریان افتاد، در مسیرش بالا و پایین‌های زیادی را تجربه کرد تا امروز با بیش از ۸ میلیون خانوار پوشش اسمی (ضریب نفوذ) و ۴۰۰ هزار اتصال کامل و سرویس‌گیرنده نهایی به دست وزیر ارتباطات آینده سپرده شود. اگرچه به گواه کارشناسان و پژوهشگران، تداوم این پروژه برای بهبود کیفیت اینترنت به‌طور کلی و تحقق رویای دیرینه گذار به نسل پنجم در کشور لازم و بایسته است، اما کماکان چالش‌های متنوعی پیش روی ادامه دهنده این FTTX خواهد بود که ذیلاً به برخی از آنها اشاره می‌کنیم.

درباره فیلم سینمایی «یادگار جنوب»

خودت را بشناس طبقه‌ات را بشناس

- لایه تحویل: برای تسریع در تبدیل ضریب نفوذ و پوشش اسمی فیبر به اتصال کامل کاربران شامل خانوار و کسب‌وکار، لایه تحویل یکی از سرعت‌گیرهای قابل توجه است. از طرفی، تیم‌های فنی انجام این کار محدود هستند و نمی‌توان به چابکی در این فرآیند آنچنان امید بست. از سوی دیگر، این فرآیند به خودی خود و حسب تجربیات جهانی تا حد زیادی زمان‌بر و پرهزینه است. از این رو، به سختی می‌توان بدون شتابدهی به لایه تحویل و تحریک تقاضا وعده‌ای برای افزایش محسوس در تعداد دریافت‌کنندگان نهایی و اتصال کامل به فیبر مطرح کرد.

- تامین مالی: با در نظر گرفتن هدف گذاری پوشش ۲۰ میلیونی خانوار، پروژه توسعه فیبر نوری را می‌توان در زمره پروژه‌های کلان مقیاس از حیث منابع مالی مورد نیاز در حوزه فاوا در نظر گرفت. با وجود اینکه کمتر کسی می‌تواند در مطلوبیت خروجی نهایی این پروژه و ضرورت این اتفاق بزرگ برای دگرگونی و تحول صنعت ارتباطات و اقتصاد دیجیتال در کشور تردید وارد کند، اما از منظر مفروضات اقتصادی منابع کمیاب و نیازهای نامحدود، قابل تصور است بار دیگر و به بهانه تغییر دولت، برخی بازیگران سیاسی حوزه جذاب فضای مجازی اصل تصمیم به مصرف کردن منابع مالی هنگفت و تخصیص ظرفیت اجرایی عظیم کشور به پروژه فیبر نوری را استیضاح کنند.

- استفاده از تولید داخلی: بدون تردید استفاده از ظرفیت شرکت‌های داخلی ظرفیتی ارزش آفرین و مقرون به صرفه در توسعه پروژه‌های کلان مقیاس و ملی محسوب می‌شود.

چه فرآیندهایی ممکن است به وعده پزشک‌های آسیب‌بزند؟

بازی پدرخوانده‌ها و ایده دولت وفاق ملی

۲

تشریح وضع علمی در آغاز دولت جدید

جایگاه اول منطقه هستیم؟

۵

«فرهیختگان» از مصرف برق در کشور گزارش می‌دهد

بخش دولتی تهران اندازه ۱۵ استان برق مصرف می‌کند